

Systematiskt kvalitetsarbete för Barn och utbildning

Läsåret 2022/2023

Systematiskt kvalitetsarbete för Barn och utbildning

Lsåret 2022/2023

Dokumenttyp	Rapport
Fastställt/upprättad	2023-10-11 av Barn och utbildning
Senast reviderad	2023-10-11
Detta dokument gäller för	Barn och utbildning
Giltighetstid	Tills vidare
Dokumentansvarig	Skolchef
Dnr	2023-267

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	3
Inledning.....	4
Sammanfattande analys.....	4
Studieresultat	4
Kvalitetsfaktorer.....	4
Kvalitetsgranskning	5
Identifierade utvecklingsområden.....	5
Organisation och förutsättningar	7
Mål för läsåret 2022/2023	7
Aktivitetslista för Barn och utbildning 2023.....	8
Verksamheternas kvalitetsarbete i korthet.....	8
Förskolan.....	8
Kvalitetsenkät i förskolan	9
Grundskolan	10
Lokaler och fysisk miljö	10
Andel lärare med lärarlegitimation i grundskolan Hjo kommun.....	11
Elevenkät våren 2023	11
Betyg åk 9 – Hjo kommun	12
Betyg åk 6 – Hjo kommun	14
Anpassad grundskola	16
Fritidshemmen	16
Elevhälsan	17
Särskilt stöd	18
Elever med problematisk skolfrånvaro helt eller delvis.....	19
Nyanlända och flerspråkiga elever	19
Digitalisering.....	19
Kränkande behandling.....	21
Plan för arbete för arbete mot diskriminering och kränkande behandling	24
Vuxenutbildningen och introduktionsprogrammen	24
Kommunalt aktivitetsansvar (KAA)	25
Ekonomisk utveckling läsåret 2022/2023.....	25

Inledning

Nedan följer en redovisning av det systematiska kvalitetsarbetet för Barn och utbildning läsåret 22/ 23. Det systematiska kvalitetsarbetet följer ett årshjul med angivna avstämningspunkter och skolchef ansvarar för en årlig återrapport till kommunstyrelsen under september månad. Hösten 2023 sker återrapporten under oktober månad. Det systematiska kvalitetsarbetet ska kunna vara en del i budgetarbetet inför kommande budgetår. Kvalitetsarbetet bedrivs därmed såväl på huvudmannanivå som på verksamhets- och enhetsnivå. Arbetet säkerställer verksamhetens kvalitet och likvärdighet med utgångspunkt i skollag, läroplan och andra styrdokument.

Sammanfattande analys

Studieresultat

När läsåret 22/23 avslutades, lämnade 93 elever grundskolan och 7 elever Introduktionsprogrammen i Hjo. 92 av eleverna blev behöriga att söka nationella program och övriga elever påbörjade eller fortsatte sina studier på något av Introduktionsprogrammen i Hjo eller i Skövde. 86 procent av de behöriga eleverna kom in på sina förstahandsval, vilket ses som en god förutsättning för fullföljda studier och en gymnasieexamen. Resultatet är en ökning jämfört med läsåret innan.

60% av Hjoeleverna har kommit in på yrkesprogram och 40% på högskoleförberedande program. I riket är siffrorna det omvända. Sedan nya gymnasiereformen, GY11, infördes är det svårare att bli behörig till gymnasieskolan och även svårare att få gymnasieexamen då det krävs godkända betyg i fler ämnen än tidigare. Därför bedömer verksamheten att den lyckas väl med att få eleverna gymnasiebehöriga och har på så vis ökat möjligheten till fullföljda studier.

Meritpoängens medelvärde bland åk 9-elever har ökat från 213p (2022) till 226p (2023). Det gäller för såväl pojkar som flickor. 2022 hade pojkarna ett medelvärde på 206p och 2023 210p. Flickornas medelvärde 2022 var 223p och 2023 238p. Skillnaden mellan flickors- och pojkars meritpoäng och betyg kvarstår. Flickorna som grupp har generellt högre betyg, en tendens som även har setts i hela riket under en längre tid. Forskare menar att det delvis beror på en antipluggkultur som i högre utsträckning finns bland pojkar, men också att skolan behöver sätta större fokus på pojkars språkutveckling. Verksamheten kommer fortsatt följa upp skillnaderna mellan flickors och pojkars studieresultat och ta del av aktuell forskning som finns i ämnet med mål att minska betygsklyftan.

Kvalitetsfaktorer

De goda resultaten gällande behöriga elever till gymnasieskolan bygger på en rad framgångsfaktorer i verksamheten. Det gemensamma arbetet med att öka likvärdigheten inom och mellan skolor, så att eleverna oavsett skola får likvärdiga förutsättningar att nå målen, fortgår med goda resultat. Verksamheten arbetar i allt högre utsträckning i team för att öka samsynen och Barn och utbildnings ledningsgrupp träffas regelbundet varje vecka för att lyfta den röda tråden genom våra skolformer. Ledningsgruppen tar exempelvis gemensamma beslut kring ekonomi, mål, fortbildning av medarbetare och skolutvecklingsuppdrag för verksamhetens förstelärare, utvecklingspedagoger och arbetsgrupper.

Hjo skolor har fortsatt en hög andel behöriga lärare även om andelen behöriga förskollärare minskar och behörigheten på verksamhetens fritidshem behöver stärkas ytterligare.

Personalomsättningen är överlag relativt låg, vilket är viktigt för att skapa en kontinuitet och trygghet på enheterna. Rektor genomför avslutningssamtal för att få kunskap om varför medarbetare väljer att avsluta sitt uppdrag i verksamheten, men också för att utvärdera tiden i Hjo Kommun och därmed få ett gott avslut tillsammans. Avslutningssamtalen ger därmed verksamheten möjlighet att identifiera eventuella utvecklingsbehov. Lärartätheten i Hjo Kommun är något högre än i riket. Siffran för Hjo var 2022 10,7 elever/lärare och motsvarande siffra för riket var 11,8 elever/lärare.

I kommunens verksamhetsplan finns det övergripande målet *Barn och elever ska stimuleras till att inhämta och utveckla kunskaper och värden genom en förskola och skola präglad av trygghet och studiero*. Måluppfyllelsen är hög, vilket bland annat beror på att verksamhetens egna mål stämmer väl överens med det politiska målet i verksamhetsplanen. Det finns en röd tråd genom verksamhetens målarbete. Ännu en framgångsfaktor är att verksamheten nu satt mål som ska löpa över flera läsår för att ge kontinuitet, progression och för att skolutveckling behöver få ta tid. Målen bygger på identifierade utvecklingsområden i det systematiska kvalitetsarbetet läsåret 21/22. Verksamheten utser förstelärare kopplade till målen med uppdrag att leda utvecklingen mot målen tillsammans med rektorer och lärare. Oavsett skolform kopplas all kompetensutveckling av medarbetare mot verksamhetens och enheternas mål.

Trygghet och arbetsro är betydelsefullt för hur barn och elever kommer att lyckas nå målen för utbildningen. Strukturerad och varierad undervisning, tillitsfulla relationer mellan lärare och elever samt ett aktivt värdegrundsarbete är förutsättningar för detta. Eleverna i Hjo skolor upplever i hög grad av trygghet, vilket är en framgångsfaktor för lärande. Trygghetsenkäter visar att arbetsron ökat, även om andelen anmälda misstankar om kränkningar och diskrimineringar samtidigt ökar. Verksamhetens bedömning är arbetet med nolltolerans mot kränkande språk och handlingar gör att medarbetarna i högre utsträckning anmäler misstanke om kränkning eller diskriminering. Parallellt har verksamheten, med hjälp av elevhälsa och förstelärare, fokuserat på att få en högre likvärdighet och en större samsyn genom att bland annat ta fram en gemensam arbetsgång och mall för en plan mot kränkande behandling.

Kvalitetsgranskning

Under läsåret genomgick Hammarnskolan en kvalitetsgranskning av Skolinspektionen. Syftet var att undersöka verksamhetens kvalitet i förhållande till nationella mål och andra riktlinjer kopplade till läroplan och kursplaner. Fyra områden undersöktes; rektors ledarskap, undervisning, trygghet och studiero samt betyg och bedömning. Rektor, elevhälsa, lärare och elever deltog. Det visade sig att samsynen på styrkor och utvecklingsområden är hög.

Den samlade bedömningen utifrån Skolinspektionen är att Hammarnskolan håller hög kvalitet och att verksamheten därmed uppfyller målen i hög utsträckning främst när det gäller undervisning och trygghet och studiero. Undervisningen är varierad, strukturad, stimulerande och anpassad. Elevernas delaktighet är god. Hammarnskolan arbetar mycket medvetet med trygghet och studiero med goda resultat. Eleverna ges förutsättningar att uppnå de nationella målen. Då rektorer på samtliga f-6-skolor arbetar i nära samarbete för att uppnå högre likvärdighet, kan resultatet för Hammarnskolan till stor del ses gälla samtliga f-6skolor i kommunen.

Identifierade utvecklingsområden

Att skapa förutsättningar för en likvärdig skola är en av verksamhetens viktigaste uppgifter. Det handlar dels om fördelning av resurser efter elevers behov, dels om likvärdiga förutsättningar i

skolorna i form av bland annat kompetens. Under läsåret har arbetet med att skapa en ny resursfördelningsmodell fortskridit där ett större fokus kommer att läggas på tidiga insatser. Barn och elevers behov av anpassningar, extra anpassningar, särskilt- och extraordinärt stöd fortsätter att växa inom samtliga skolformer. Förvaltningen fick under läsåret i uppdrag av kommunstyrelsen att utreda organisation av resursverksamhet i kommunal regi kopplat till elever med behov av särskilt och extraordinärt stöd. Tidiga insatser, anpassade lärmiljöer, specialkompetenser och arbetssätt där det arbetas mer förebyggande och främjande skulle kunna bli framgångsfaktorer. Under våren 2023 påbörjades arbetet med att skapa en resursklass för elever med extraordinära behov från förskoleklass till och med årskurs 6. Det handlade om att skapa rutiner, hitta en lämplig lokal i närheten av någon skola och utrusta samt bemanna den med specialkompetens.

En liknande resursverksamhet, en särskild undervisningsgrupp, finns på kommunens högstadieskola sedan ett par år tillbaka. Verksamheten är framgångsrik utifrån att fler elever kommer i ett lärande och att skolnärvaron för dessa elever ökat. Barn och utbildning ser även ett behov av att undersöka möjligheten till liknande insatser för våra förskolor.

Verksamheten har fortsatt elever med problematisk skolfrånvaro och ser över olika sätt att få tillbaka dessa elever i lärande. Resursklass och särskild undervisningsgrupp är två sätt. För att framgångsrikt kunna utveckla arbetet med skolnärvaro och barn och elever med särskilt eller extraordinärt stöd, krävs en utvecklad och fördjupad samverkan. Arbetet behöver fokusera mer på det främjande och förebyggande arbetet samt tidiga insatser.

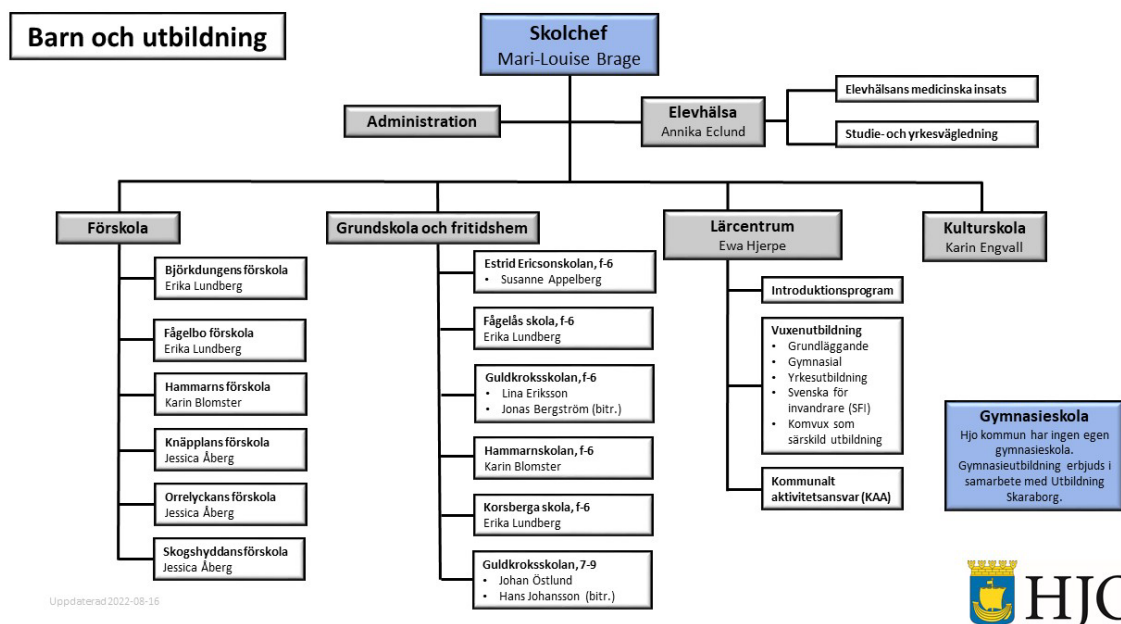
En ökning av barn till kommunens förskolor fortgår och beror delvis på inflyttning till kommunen. Under våren 2023 hade förskolan ett högt söktryck och platserna räckte inte till. En tillfällig avdelning fick då öppnas. Verksamhetens analys är att trenden kommer att hålla i sig och att behovet av en utökning av platser är stort. Behovet kan tillgodoses genom att bygga ut en enhet eller genom att utöka med ytterligare en enhet.

Att vara en liten skolkommun ställer höga krav på att ständigt arbeta med att stärka kapaciteten att bedriva skola och skolutveckling. Det handlar om kompetensförsörjning, kvalitet och likvärdighet och ekonomiska förutsättningar. Det är svårt för verksamheten att exempelvis förutse kostnadsökningar och ta höjd för ett ökat antal barn och elever i behov och ökade lönekostnader. En stor utmaning kommer framåt att vara kompetensförsörjning när det gäller legitimerade lärare. Tidiga insatser kan vara helt avgörande ur ett socioekonomiskt perspektiv. En annan avgörande nödvändighet är samverkan inom Utbildning Skaraborg och den elevhälsan har inom Hjo, Tibro och Karlsborg.

Mari-Louise Brage, skolchef

Organisation och förutsättningar

Organisationsskiss för Barn och utbildning höstterminen 2022, under Lärcentrum finns även Studie och yrkesvägledning.

Mål för läsåret 2022/2023

Utifrån det systematiska kvalitetsarbetet 22/23 identifierades utvecklingsområden för Barn och utbildning. Det fanns ett fortsatt behov av att arbeta med betyg och bedömning för högre likvärdighet och samsyn inom och mellan kommunens skolor. Verksamheten såg vidare att den fortsatt hade skillnader mellan pojkars- och flickors studieresultat och att betygsresultaten för elever i åk 6 skiljde sig något åt mellan skolorna i Hjo kommun. Trygghetsenkäter visade att arbetet med att förbättra studieron behövde stärkas ytterligare. För att få en progression i utvecklingen togs det fram övergripande mål som beskriver syfte, genomförande och hur målen ska utvärderas.

Ett av målen är fortsatt arbete med *ledning och stimulans* för att utveckla en variation av olika arbetsätt på lektioner med hänsyn till varje elevs förutsättningar och behov, så att elever i högre grad upplever det intressant att arbeta och lära. Elever ska ha en tilltro till den egna förmågan.

Ett annat mål är ökad *trygghet och studiero* genom att förskolor och skolor ska vara fria från kränkande ord och handlingar. Alla barn ska ha tillit till att de vuxna bryr sig om hur de mår och de ska vara trygga med att vuxna gör tillräckligt om någon blir illa behandlad.

Det systematiska kvalitetsarbetet visade ett fortsatt behov av att arbeta med att utveckla *värdegrundsarbetet* och målet är att barn och elever ska visa respekt för grundläggande demokratiska värderingar. De ska kunna ta personliga ställningstaganden, visa respekt för skilda uppfattningar samt kunna fatta beslut i samverkan med andra. Eleverna ska vidare ha god förmåga att kritiskt granska och analysera information.

Det fjärde målet som togs fram var ett fortsatt arbete med *betyg och bedömning*. Målet ska leda

till att öka alla barns och elevers möjlighet att utvecklas optimalt med möjlighet att nå höga meritvärden och därmed minska skillnaderna mellan pojkar och flickor. Eleverna ska få den information och det stöd de behöver för att nå målen/så långt som möjligt utifrån sina egna förutsättningar. Sambedomning av bland annat nationella prov ska fortgå för att öka samsynen och likvärdigheten inom och mellan skolor.

Utvecklingssamtalen ska upplevas meningsfulla och vara ett stöd i barnets/elevens utveckling och lärande. Metod för samtliga mål är det kollegiala lärande. Varje medarbetare ska aktivt medverka och bidra och ha kunskap om vad lärande samtal innebär.

Aktivitetslista för Barn och utbildning 2023

Mål 4: Barn och elever i Hjo kommun ska stimuleras till att inhämta och utveckla kunskaper och värden genom en förskola och skola präglad av trygghet och studero.

Utifrån mål 4 i verksamhetsplanen för Hjo Kommun tog Barn och utbildning fram en aktivitetslista för 2023. Följande tre aktiviteter är identifierade: *utvecklingssamtal*, i elevenkäter har detta område identifierats som ett utvecklingsområde. Verksamheten kommer att arbeta för en ökad likvärdighet när det gäller utvecklingssamtalen i grundskolan. *Resursklass*, till höstterminen 2023 finns en resursklass för högre måluppfyllelse gällande elever med särskilda eller extraordinära behov. *Ny resursfördelningsmodell*, den nya modellen fokuserar på tidiga insatser och ska under 2023 implementeras i verksamheten.

Verksamheternas kvalitetsarbete i korthet

Förskolan

I Hjo tätort finns fyra kommunala förskolor. Hammarn, Knäpplan, Orrelyckan och Skogshyddan. I Korsberga finns en förskola, Björkdungen och i Fågelås ligger förskolan Fågelbo.

De senaste åren har antalet barn i förskolan ökat i kommunen vilket lett till att förskolan i Korsberga haft överinskrivningar med 2 till 5 barn och i tätorten fick verksamheten våren 2023 starta en extra avdelning på Orrelyckans förskola. Inför läsåret 23/24 ser antalet barn ut att vara ungefär detsamma och verksamheten planerar för att under våren 2024 kunna öppna en tillfällig avdelning på någon av förskolorna i centrala Hjo, alternativt ha en överinskrivning av barn på de olika förskolorna. Till läsåret 23/24 har samtliga förskolor i kommunen en likvärdig organisation.

Nedan följer en tabell över de kommunala förskolorna i Hjo Kommun. Rektorer inom förskolan försöker alltid se till helheten när det gäller tillsättningen av behörig personal och strävar efter att få en så jämn fördelning som möjligt av förskollärare, barnskötare och eventuell utbildad personal på de olika avdelningarna och förskolorna.

Förskolor	Antal barn	Antal avdelningar	Tjänstefördelning våren 2023
Fågelbo	27	1,5	4,5
Björkdungen	58	3	9
Knäpplan	108	6	18
Hammarn	72	4	12

Orrelyckan	72+16	4-5	12+2
Skogshyddan	54	3	9

Förskolor	Andel (%) av heltidstjänsterna med förskolläraryrkelegitimation 2021*	Andel (%) av heltidstjänsterna med förskolläraryrkelegitimation 2022*
Fågelbo	75,7%	51,3%
Björkdungen	21,9%	16,3%
Knäpplan	50,3%	66,3%
Hammarn	46,2%	53,3%
Orrelyckan	62,9%	61,5%
Skogshyddan	66,7%	36,4%

*Källa: Skolverket; siris.skolverket.se/xlsx (live.com)

Förskolorna i Hjo Kommun har under en längre period haft en relativ hög andel behöriga förskollärare, men bristen på förskollärare i Sverige börjar nu även märkas av i kommunens förskolor. Hälften av förskolorna tappade andel behöriga förskollärare under 2022. Två förskolor ökade behörigheten medan en bibehöll andelen behöriga förskollärare.

Även i förskolan ser verksamheten ett ökat behov av extra anpassningar, särskilt stöd, extraordinärt stöd och därmed ett allt större behov av tidiga insatser i form av exempelvis assistenter och tillgång till specialkompetenser så som specialpedagog. Under läsåret har verksamheten haft tillgång till en specialpedagog på 80 %, men bedömningen är behovet är ännu större. Ansökningar om tilläggsbelopp för barn med extraordinära behov har ökat och resurser har under läsåret tillsatts för de barn som har störst behov, främst medicinska, men även barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

För att möta barns behov genomgick medarbetarna under läsåret fortbildning som bland annat handlade om tydliggörande pedagogik. Förskolorna hade även fortsatt fokus på kompetensutbildning inom TAKK, en metod för att stödja kommunikation. Vidare bedömer rektorerna i förskolan att arbetet med SOLA (Hjo kommuns språk och litteraturarbete) stärkt förskolebarnens språkutveckling och intresse för litteratur. Goda resultat av SOLA ser verksamheten även i årskurs 3 inom grundskolan genom den screening som genomförs då och resultaten ligger över rikets i de flesta om de områden som screenas.

Samarbetet mellan förskolor, specialpedagog, barnhälsovård och socialtjänst är fortsatt god och arbetet syftar till att kunna jobba mer främjande och förebyggande genom att tidigt upptäcka behov bland barnen och sätta in det stöd som behövs. Kontakten med enskilda förskolor i kommunen pågår löpande och under läsåren.

Kvalitetsenkät i förskolan

Våren 2023 genomfördes för tredje året i rad en kvalitetsenkät i förskolan. Enkäten gick ut via Vklass till alla vårdnadshavare med barn inskrivna i de kommunala förskolorna. Våren 2023 var 407 barn inskrivna på förskola i Hjo kommun och antalet svar på enkäten var 159. Av de som svarat uppger 95,6% att deras barn trivs på förskolan och 92,4% upplever att deras barn lär sig

mycket på förskolan. Förskolorna får överlag ett bra resultat på just de två frågorna även om det skilde sig lite mellan förskolorna.

Enkäten har under åren visat att vårdnadshavarna efterfrågar mer och likvärdig kommunikation vilket verksamheten arbetat med under 22/23. En kommunikationsplan har tagits fram med aktiva åtgärder. Verksamheten har bjudit in till introduktionsmöte, föräldraråd och varit mer aktiv på lärplattformen, Vklass. Även om resultatet i enkäten var bättre i år kommer verksamheten fortsätta arbetet under läsåret 23/24.

Det fortsatta arbetet med ökad likvärdighet har fallit väl ut. Pedagogerna uppfattar sig vara en del av en helhet i högre grad än tidigare och de hittar allt fler samarbetsytor. I verksamheten finns numera utvecklingspedagoger för att kunna arbeta mer riktat med några av förskolans utvecklingsområden. Vidare har verksamheten provat på att ha pooltjänster för att minska medarbetarnas arbetsbelastning. Att ha den i egen regi har visat sig stärka tryggheten bland medarbetarna.

Grundskolan

I Hjo kommun finns 5 grundskolor för elever i förskoleklass till och med åk6. Tre ligger i Hjo tätort, en i Gate och en i Korsberga. I tätorten finns också ett högstadium. Anpassad grundskola är fördelad på två enheter, en avdelning på Estrid Ericsonskolan och en på Guldkroksskolan. Inför höstterminen 2023 beviljades förvaltningen medel för att starta en resursklass vilken verksamheten valt att kalla *Lilla Hammarskolan*. Organisatoriskt tillhör verksamheten Hammarskolan men eleverna har sin huvudsakliga hemvist i Kvartersgården i nära anslutning till Hammarskolan.

Det totala antalet elever i grundskolan i Hjo kommun var vid läsårets slut 1049 elever. Elever folkbokförda i Hjo kommun, men som genom det fria skolvalet valt grundskola i annan kommun, var 26 elever. Diagrammet nedan visar antal elever vid respektive skolenhet vårterminen 2022, höstterminen 2022 och vårterminen 2023.

Antal elever vid respektive enhet	Antal elever vt 22	Antal elever ht 22	Antal elever vt 23
Guldkroksskolan 7-9	279	298	301
Guldkroksskolan F-6	329	298	300
Anpassad grundskola	19	16	18
Fågelås skola	65	65	65
Hammarskolan	152	139	142
Estrid Ericsonskolan	133	154	151
Korsberga skola	76	72	72
Totalt	1053	1042	1049

Lokaler och fysisk miljö

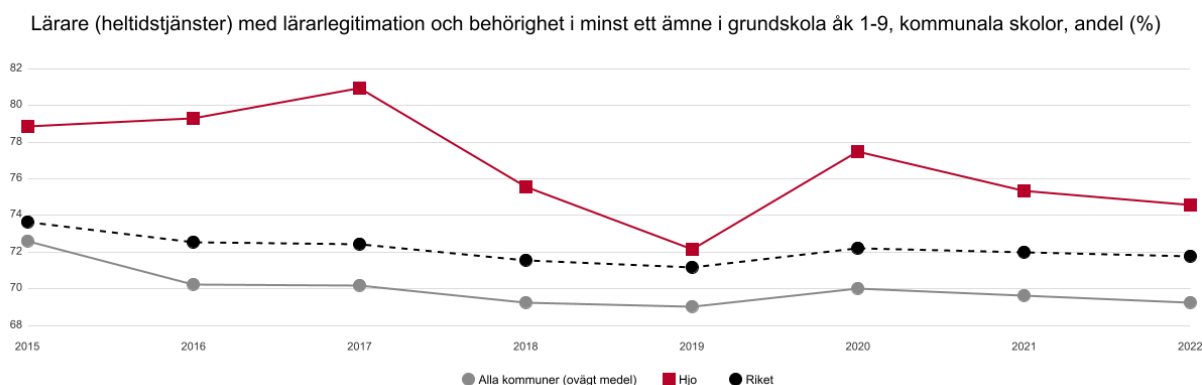
I investeringsbudgeten för 2022 avsattes medel för renovering av Guldkroksskolans skolgård. Detta efter att förvaltningen gjort en inventering av samtliga skolgårdar i kommunen. Skolgården på Guldkroksskolan prioriterades särskilt och efter dialog med verksamheten och elever utformades ett förslag. Den nyrenoverade skolgården invigdes hösten 2022 och upplevs

av både skolledning och personal bjuda in till lek och rörelse i högre utsträckning än tidigare. Även skolgården vid Fågelås skola har försetts med ny lekturströmning.

Elever från Korsberga och Fågelås skola bussas in till Hjo för ämnen som slöjd, hemkunskap, musik och moderna språk detta för att eleverna därigenom ska få en likvärdig undervisning. I Korsberga och Fågelås skola är klasserna åldersblandade till skillnad från skolorna i tätorten.

Andel lärare med lärarlegitimation i grundskolan Hjo kommun

Andelen lärare med lärarlegitimation är fortsatt god i kommunen och den ligger sedan flera år över snittet i riket. Siffror för 2023 är ännu inte publicerade. Hjo kommun har haft goda möjligheter att rekrytera legitimerade lärare, men den lärarbrist som råder i Sverige märks alltmer av även i Hjo då det idag är färre antal behöriga sökande per tjänst. Detta innebär vidare att lönekostnaderna ökar.

Källa: Kolada

Elevenkät våren 2023

Elevenkäten 2023 genomfördes från förskoleklass till och med åk9, IM och anpassad grundskola. Åk 4–9 genomförde enkäten digitalt och resultatet analyseras både på enhets- och kommunnivå. I de lägre åldrarna genomfördes enkäten av respektive klasslärare, vilken också ansvarade för analysen och uppföljningen med eleverna. Detsamma gäller för IM och anpassad grundskola.

Enkätfrågorna är hämtade från Skolinspektionens elevenkät som genomförs vartannat år. 2022 fick Hjoeleverna i åk 5 och åk 8 svara på Skolinspektionens enkät och i uppföljningen av årets enkät har särskilt åk 6 och åk 9 varit viktiga i den kommunövergripande analysen. Detta eftersom verksamheten vill följa elever över tid istället för att jämföra elevkullar med varandra.

Ett utvecklingsområde som identifierades förra året var källkritik. 15% respektive 10% fler elever i åk 6 respektive åk 9 angav ett positivt svar i årets enkät, vilket indikerar att arbetet med att få eleverna medvetna om att allt de hör och läser inte behöver vara sant, gett resultat. Fler elever i både åk 6 och åk 9 upplever arbetsro på lektionerna i jämförelse med föregående läsår, men det är fortfarande för många elever som upplever att de inte har arbetsro. Arbetet med ledning och stimulans och tydliggörande pedagogik fortsätter under kommande läsår.

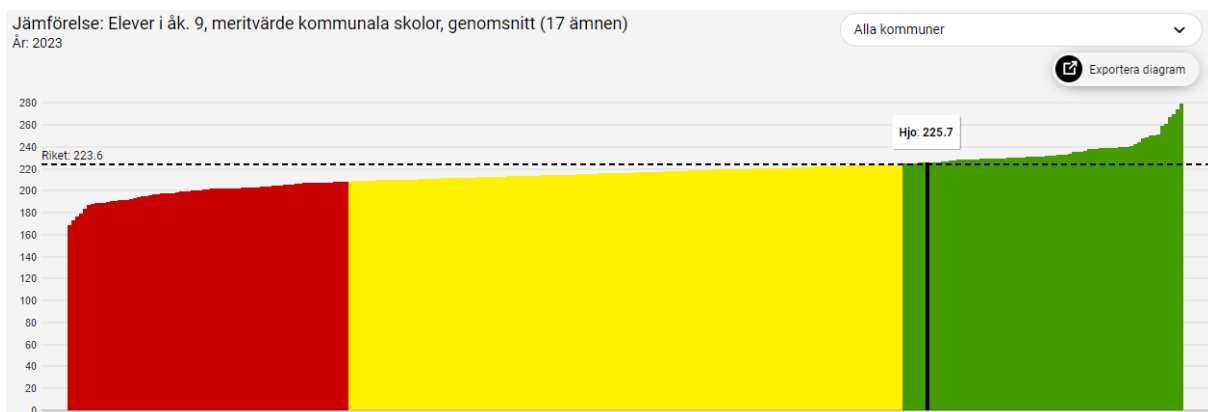
När det gäller frågan om eleverna känner sig trygga i skolan gav 88% av eleverna i åk 6 ett positivt svar och 69% av eleverna i åk 9. För åk 6 del är det en högre andel än föregående läsår men för åk 9 är det ett lägre resultat.

Resultatet i enkäten visar att arbetet med att designa utvecklingssamtalen, så att de är till hjälp

för eleverna i deras skolarbetet, behöver fortsätta även under kommande läsår.

Betyg åk 9 – Hjo kommun

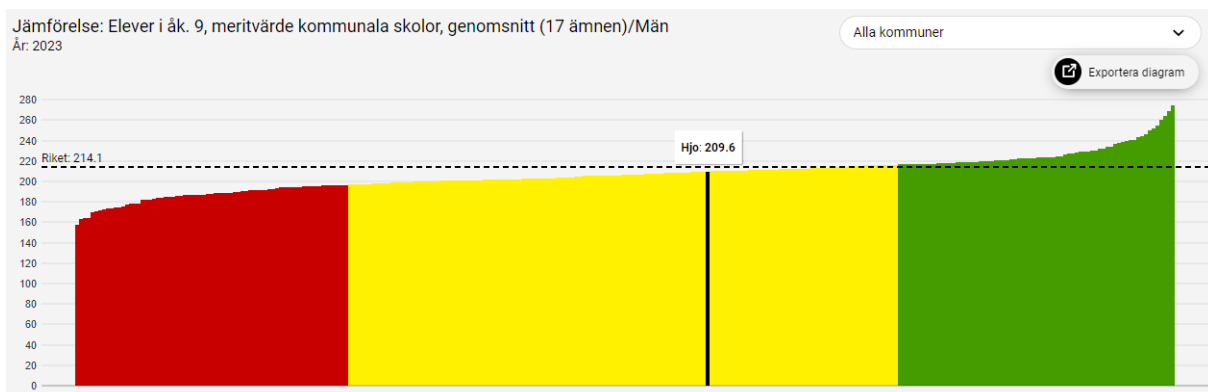
Vårterminen 2023 gick 93 elever ut åk 9 i Hjo kommun, 53 flickor och 40 pojkar. Det genomsnittliga meritvärdet för årskursen var 225,7p vilket var högre än riksgenomsnittet som var 223,6p. Se bild nedan.

Flickorna i Hjo hade ett genomsnittligt meritvärde på 237,8p vilket placerar dem bland de 25% bästa kommunerna i landet och 4 poäng högre än riksgenomsnittet. Se bild nedan.

Pojkar i Hjo hade ett genomsnittligt meritvärde på 209,6p vilket placerar dem på den övre halvan sett till alla kommuner och 4,5p lägre än riksgenomsnittet. Se bild nedan.

Skillnad mellan nationella provbetyg och slutbetyg

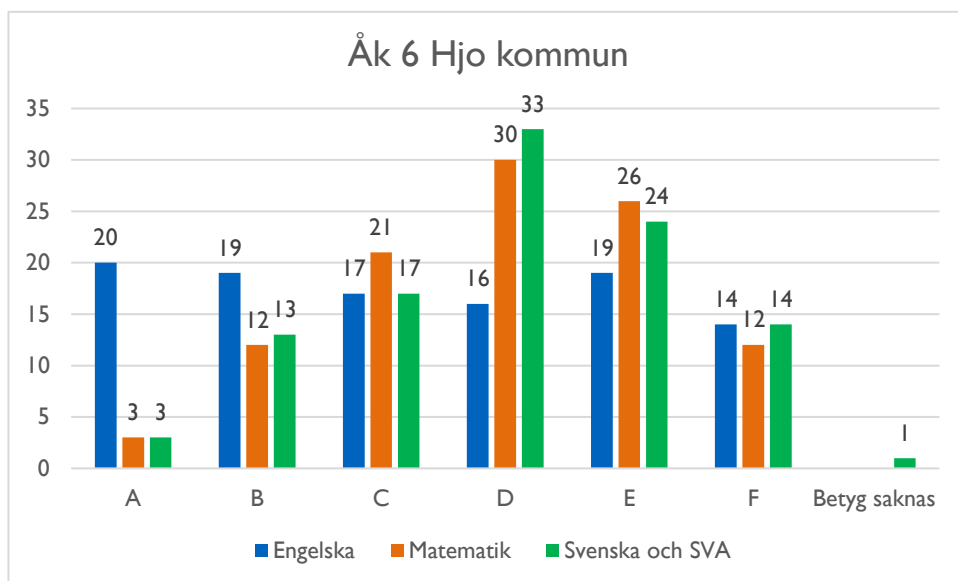
Nationella prov ska särskilt beaktas av läraren vid betygssättning. Det betyder att läraren inte kan bortse från en elevs resultat på nationella prov om det inte finns synnerliga skäl.

Likvärdighet och samsyn i betyg och bedömning och rättvis betygssättning, kan vara avgörande för hur elever kommer att klara av gymnasieskolan men också påverka deras möjlighet att komma in på sökta program. En hög överensstämmelse mellan nationella provbetyg och slutbetyg kan vara en indikation på att verksamheten sätter rättvisa betyg. Nedan visas andelen elever i % som fått lägre, lika eller högre slutbetyg än vad de fick i nationella provbetyg i svenska, matematik och engelska. I svenska och i matematik får nästan en fjärdedel av eleverna högre slutbetyg än vad de visat på nationella provet medan det i engelska är det omvända. I svenska är det framför allt flickor som får ett högre betyg. I engelska får en tredjedel av alla elever lägre slutbetyg än deras resultat på nationella provet och om man ser till pojkar gäller detta över hälften.

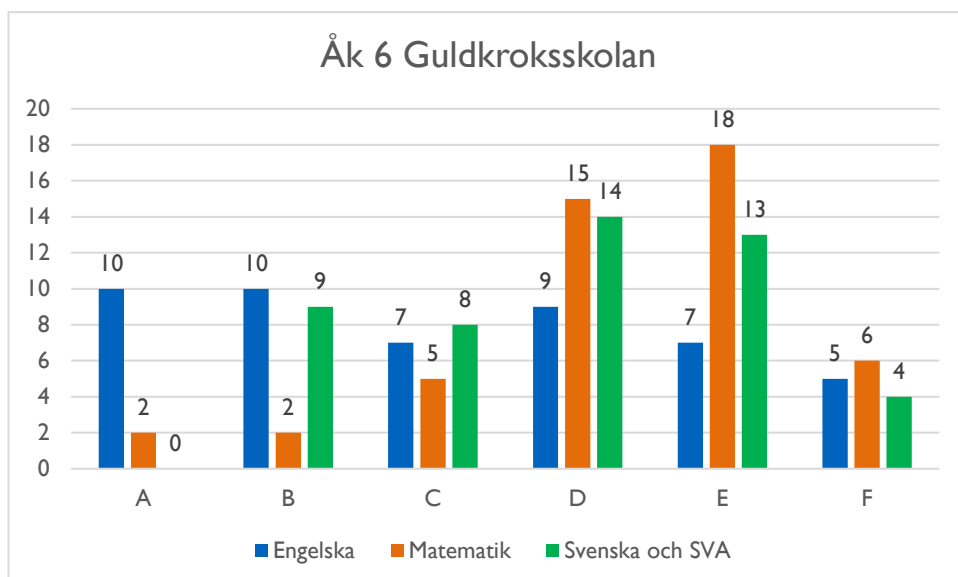
Svenska				Matematik				Engelska			
Total	Lägre betyg	Lika betyg	Högre betyg	Total	Lägre betyg	Lika betyg	Högre betyg	Total	Lägre betyg	Lika betyg	Högre betyg
84	5 %	73 %	23 %	90	0 %	87 %	24 %	87	36 %	62 %	2 %
Flickor	Lägre betyg	Lika betyg	Högre betyg	Flickor	Lägre betyg	Lika betyg	Högre betyg	Flickor	Lägre betyg	Lika betyg	Högre betyg
51	2 %	67 %	31 %	51	0 %	78 %	22 %	52	25 %	71 %	4 %
Pojkar	Lägre betyg	Lika betyg	Högre betyg	Pojkar	Lägre betyg	Lika betyg	Högre betyg	Pojkar	Lägre betyg	Lika betyg	Högre betyg
33	9 %	82 %	9 %	39	0 %	72 %	28 %	35	51 %	49 %	0 %

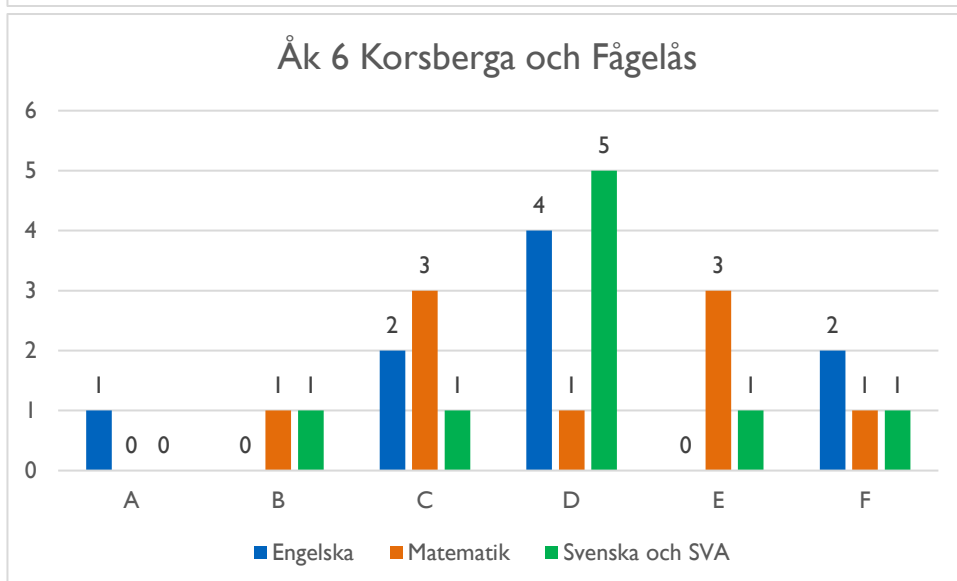
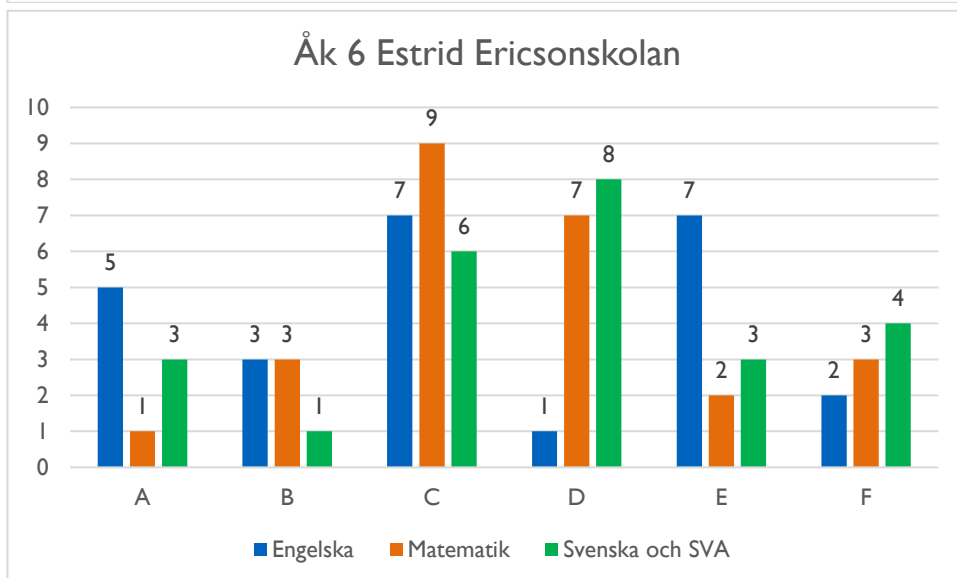
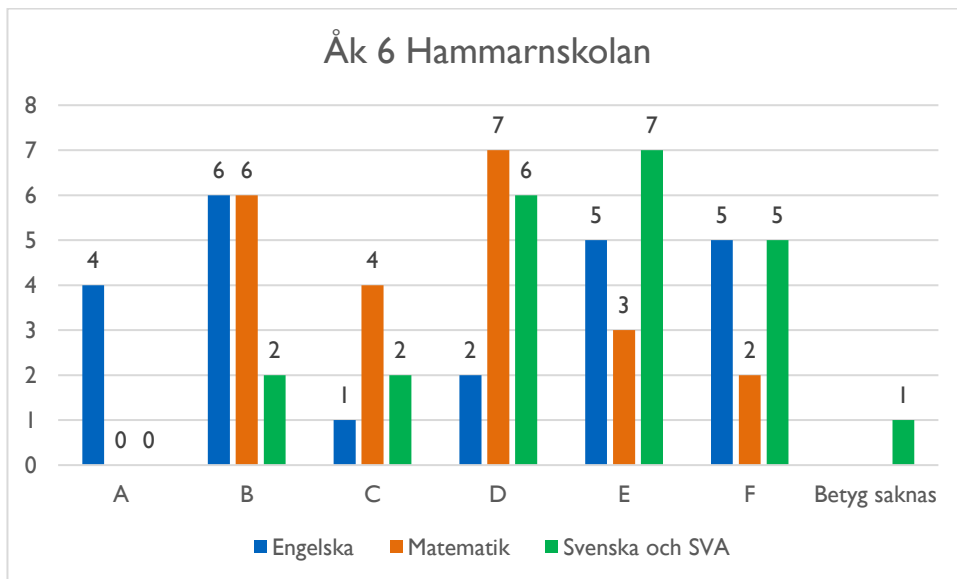
Betyg åk 6 – Hjo kommun

Betygsfördelningen i årskurs 6 vårterminen 2023 i engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk fördelade sig i Hjo kommun enligt tabellen nedan. Av de 105 eleverna som gick ut årskurs 6 våren 2023 fick 20 elever A och 19 elever B i engelska, vilket är de två högsta möjliga betygen. I matematik och svenska/svenska som andraspråk nådde 3 elever högsta betyg i respektive ämne. Ca 12 % av eleverna fick betyget F i respektive ämne. Verksamheten ser ett fortsatt behov av att följa elever över tid för att se hur en eventuell progression ser ut. Den behöver vidare analysera skillnader mellan pojkars- och flickors resultat och skillnader mellan skolor.

Betygsfördelning per enhet i engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk redovisas i följande fyra diagram. På Guld kroksskolan gick 48 elever, Hammarn och Estrid Ericsonskolan hade 23 respektive 25 elever och i Korsberga och Fågelås gick sammanlagt 9 elever ut åk 6. Korsberga och Fågelås redovisas gemensamt p.g.a. att det rör sig om relativt få elever.

Anpassad grundskola

Anpassad grundskola är en egen skolform och bedrivs på såväl Guldkroksskolan (Granen) som på Estrid Ericsonskolan (Elefanten). Läsåret 22/23 hade verksamheten 13 elever som läste mot ämnen samt en elev med omvänd integrering. 6 elever läste mot ämnesområden. Verksamheten har en utbildad speciallärare med inriktning mot utvecklingsstörning. Två lärare genomför för tillfället utbildningen och när de är färdiga med sina studier planerar verksamheten att utbilda ytterligare två. Specialläraren har en samordnande roll för de två enheterna och samverkar med elevhälsan vid kartläggningar och övergångar. Lärartätheten är hög i verksamheten eftersom undervisningen i hög gard måste anpassas till varje elev. Skolformen arbetar fortsatt med att implementera den nya läroplanen, LGRsär22.

Medarbetarna har arbetat med sambedömning av elevernas arbete och utveckling enligt verksamhetens mål för läsåret. Detta har lett till en högre grad av samsyn och likvärdighet. Vidare har fokus legat på nolltolerans mot kränkande ord och handlingar med tydliga regler i klassrummet och andra lokaler, vilket skapat en tydlighet och högre grad av trygghet.

Måluppfyllelsen är hög. Framåt kommer enheten att arbeta ännu mer med taluppfattning och fortsatt arbete med att synliggöra lärandeprocessen hos eleverna för att på olika sätt låta dem reflektera över sitt lärande.

Fritidshemmen

Höstterminen 2023 var 381 barn inskrivna på fritids och vårterminen 2023 var 354 barn inskrivna på fritids. Motsvarande siffror för läsåret 21/22 var 385 barn på höstterminen och 371 barn på vårterminen.

Nedan visas en tabell över antal inskrivna barn på fritids vid respektive skolenhet samt tjänstefördelning över de tre senaste terminerna. Antalet barn är normalt något lägre på våren än på hösten sedan pandemin har denna trend förstärkt. Tjänstefördelningen har legat relativt konstant sett till hela kommunen. Korsberga och Fågelås som haft en kraftig ökning av antal inskrivna barn de senaste åren fick en ökad tjänstefördelning till vårterminen 2023. Därmed gjordes en ändring av tjänstefördelningen mellan enheterna.

Fritidshem	Antal inskrivna barn vt 22	Tjänstefördelning vt 22	Antal inskrivna barn ht 22	Tjänstefördelning ht 22	Antal inskrivna barn vt 23	Tjänstefördelning vt 23
Estrid Ericsonskolan	66	5,2	76+2	5,2	62+2	5,0+1,0*
Fågelås	25	1,18	26	1,18	24	1,5
Guldkroksskolan	152	10,33	161	10,33	156	9,5
Hammaraskolan	77	6,06	73	6,06	69	5,0
Korsberga skola	51	1,63	43	1,63	41	2,5
Totalt	371	24,40	381	24,40	354	24,5

*1,0 avser tjänst inom anpassad grundskola

För att bedriva undervisning i fritidshem krävs lärarlegitimation, ett krav som infördes första juli 2019. Bristen på legitimerad personal gör att det är en utmaning, inte bara för verksamheterna i Hjo kommun, utan i hela landet, att få behörig personal till fritidshemmen. Enligt Skollagen är

kommunen skyldig att erbjuda utbildning i fritidshem för alla barn mellan 6 och 12 år.

På Guldkroksskolan var andelen behöriga fritidspedagoger ca 70%, på Estrid Ericsonskolan var andelen behöriga fritidspedagoger ca 20%. På Hammarnskolan var andel behörig personal på fritidshemmen ca 50% och i Korsberga och Fågelås skola arbetade ingen legitimerad fritidspedagog under läsåret 22/23. Situationen för ytterstskolorna ser bättre ut inför läsåret 23/24.

Elevhälsan

Inom Barn och utbildning finns en central elevhälsa under ledning av en elevhälsochef.

Elevhälsans övergripande uppdrag är att skapa en gynnsam och positiv lärandesituation för alla barn och elever i Hjo kommun. I Elevhälsan ingår skolläkare, skolsköterskor, kuratorer, skolpsykolog, specialpedagoger, studie- och yrkesvägledare, talpedagog samt IT-pedagog.

Elevhälsans insatser och aktiviteter riktar sig mot förskola, grundskola, anpassad grundskola och Introduktionsprogrammen. I Elevhälsans uppdrag ingår såväl generellt som individuellt riktat arbete.

Kuratorer och skolsköterskor har tidigare läsar haft fler elever än vad som rekommenderas från SKR. Sedan vårterminen 2022 har elevhälsan förstärkts med en kurator på 50% och en skolsköterska på 80%. Resultatet av detta är att elevhälsans medarbetare får utrymme att jobba mer förebyggande och främjande.

Det finns ett nära samarbete med elevhälsan i Tibro och Karlsborg gällande rutiner och handlingsplaner. Skolläkaren har uppdrag i Hjo, Tibro och Karlsborg medan skolpsykologens och talpedagogens uppdrag delas mellan kommunerna Hjo och Karlsborg

Talpedagogen fokuserar på förskolebarnen för att talsvårigheterna inte ska permanentas. När barnen tidigt får hjälp med sina språkliga svårigheter har de mer språk att bygga vidare på i sin utveckling. Om eleverna med fonologiska nedsättningar blir hjälpta tidigt får de också lättare att ta till sig läs- och skrivinläringen. Talpedagogen har idag en visstidsanställning som skulle behöva permanentas då behoven är stora och vi behöver satsa på tidiga insatser. Idag är utrymmet för talpedagogtjänsten möjligt på grund av deltid för en av specialpedagogerna.

Även studie- och yrkesvägledaren ingår i elevhälsan. Arbetet med att implementera verksamhetens handlingsplan för studie- och yrkesvägledning pågår. Frågor som rör studie- och yrkesvägledning är hela skolans ansvar och det är viktigt att studie- och yrkesvägledaren också får arbeta i de lägre årskurserna tillsammans med lärare och rektorer.

Elevhälsans personal medverkar regelbundet på elevhälsoteamsmöten på respektive skola och har många kontakter med vårdnadshavare. En av skolsköterskorna har det medicinska ledningsansvaret och har tillsammans med chef för elevhälsan utvecklat olika delar i elevhälsans medicinska insats. Metodbok, rutiner och ledningssystem för elevhälsans medicinska insats är implementerade.

På samtliga F-6-skolor har konceptet elevhälsomöte använts, en modell för att på gruppnivå skapa samsyn och med ett salutogent angreppssätt ta ett gemensamt ansvar för elevernas utveckling från olika perspektiv då flera professioner deltar. Varje skolenhet har sitt elevhälsoteam bestående av specialpedagog, skolsköterska och kurator, i något fall även speciallärare. Alla professioner inom elevhälsan får regelbunden handledning tillsammans med kollegor från Tibro och Karlsborg. Elevhälsan har ett gott samarbete med socialtjänsten, en socialsekreterare finns kopplad till varje rektor. Många av de insatser som görs och de ärenden

som elever söker upp elevhälsan med, bottnar i att det är föräldrarna som behöver stöd i sitt föräldraskap. En föräldrastödsinsats genomförs både för föräldrar till yngre barn och för tonårsbarn genom ett samarbete med folkhälsostrateg.

Partsamverkan Barn och Unga, som är en del av Vårdsamverkan Skaraborg, har utvecklats under året och elevhälsochefen är sammankallande för styrgruppen som har deltagare från både regional och kommunal verksamhet. Beslut finns nu om att bilda ett SAMBU-team (samordning barn och unga) som är en operativ grupp under Partsamverkan och där elevhälsan kommer att ha en central roll. En samordnare är nu anställd för att utveckla arbetet med SAMBU. SAMBU kommer att ersätta det tidigare skolfrånvaroteamet.

Diskussionerna i nätverket mellan elevhälsocheferna i Skaraborg, har präglats av problemen med att få en väg in för barn och unga med psykisk ohälsa att fungera på ett tillfredsställande sätt. Många av ärendena som remitteras till en väg in hamnar tillbaka till skolan.

Särskilt stöd

Skolan skall skyndsamt ge stöd i form av anpassningar och extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Om det framkommer att en elev trots anpassningar riskerar att inte uppnå kunskapskraven ska ett åtgärdsprogram upprättas som beskriver det särskilda stöd som då eleven har rätt till. Tabellen nedan visar elevantal vid respektive enhet de senaste fyra läsåren samt antal åtgärdsprogram på respektive enhet.

Enhet	Elevantal				Åtgärdsprogram			
	19/20	20/21	21/22	22/23	19/20	20/21	21/22	22/23
Fågelås skola, F-6	63	69	65	65	1	2	2	3
Korsberga skola, F-6	65	68	76	72	6	2	2	3
Guld kroksskolan, F-6	438	441	329*	300	22	22	8*	12
Estrid Ericsonskolan, F-6			133*	151			8*	6
Hammarnskolan, F-6	170	165	152	142	8	12	8	5
Guld kroksskolan, 7–9	277	264	279	301	32	44	20	16
Anpassad grundskola			18	18				1
Total	1013	1007	1052	1049	69 (6,8%)	82 (8,1%)	48 (4,6%)	46 (4,4%)

*När Estrid Ericsonskolan F-6 togs i bruk, vt 22, flyttades vissa elever och deras eventuella åtgärdsprogram med till nya skolan.

Rutin kring ansökan om tilläggsbelopp används nu för tredje året i rad av rektor, specialpedagog och elevhälsochef. Det kom in 57 ansökningar våren 2023 varav 16 beviljades. 7 elever beviljades plats i resursklass. Tilläggsbelopp kan lämnas för extraordinära stödåtgärder i form av elevassistent, lokalanpassning och elevspecifika hjälpmedel. Utredningen ska klart visa att barnet/eleven har ett omfattande behov av extraordinära stödåtgärder. Ersättning kan beviljas om något av de nedanstående kriterierna är uppfyllda:

- Barn/elever med medicinsk funktionsnedsättning ex diabetes, blind, döv, epilepsi, sondmatning. Medicinsk funktionsnedsättning är ett samlingsbegrepp för olika kroniska och långvariga sjukdomstillstånd.

- Barn/elever som på grund av omfattande funktionsnedsättning, ex förvärvad hjärnskada, grav autism, CP-skada och behöver extraordinära stödåtgärder för att vistas i förskole- eller skolmiljö.

Elever med problematisk skolfrånvaro helt eller delvis

Läsår	19/20		20/21		21/22		22/23	
	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis	Helt	Delvis
F-6	0	2	1	7	4	9	0	9
Totalt elevantal	736		743		755		748	
7-9	6	2	4	18	4	3	5	16
Totalt elevantal	277		264		280		301	

Skolornas elevhälsoteam, centrala elevhälsan och skolnärvaroteamet jobbar intensivt med åtgärder för de elever som har problematisk skolfrånvaro. Skolnärvaroteamet är ett samarbete mellan barn- och utbildning och socialtjänsten. Varje rektor har också en socialsekreterare kopplad mot sin enhet. En elevcoach finns anställd på åk 7–9 för att vara en länk mellan hem och skola och genomför vid behov hemundervisning.

Nyanlända och flerspråkiga elever

Under året har sju elever tagits emot som nyanlända i grundskolan och två i gymnasieskolan. Mottagandet har i år organiserats i form av en kommungemensam förberedelseklass, med undervisning i grundläggande svenska som andraspråk och inledande kartläggning av elevernas bakgrund och kunskaper. Efter en tid i förberedelseklass har eleverna slussats ut i ordinarie klasser på sina respektive skolor och där har de haft möjlighet till stöd i form av studiehandledning på modersmålet, men inte alltid fortsatt undervisning i svenska som andraspråk. Studiehandledning har bedrivits på nio språk (arabiska, engelska, nederländska, pashtu, ryska, thai, tigrinja, tyska och ukrainska) och vi ser att den har stor effekt i elevernas kunskapsutveckling och möjlighet till delaktighet i undervisningen.

I år är trenden med låg måluppfyllelse i engelska för elever med bakgrund som nyanlända inte lika tydlig. Samtliga elever som inte längre räknas som nyanlända (som har varit mer än fyra år i Sverige) har behörighet till gymnasieskolan.

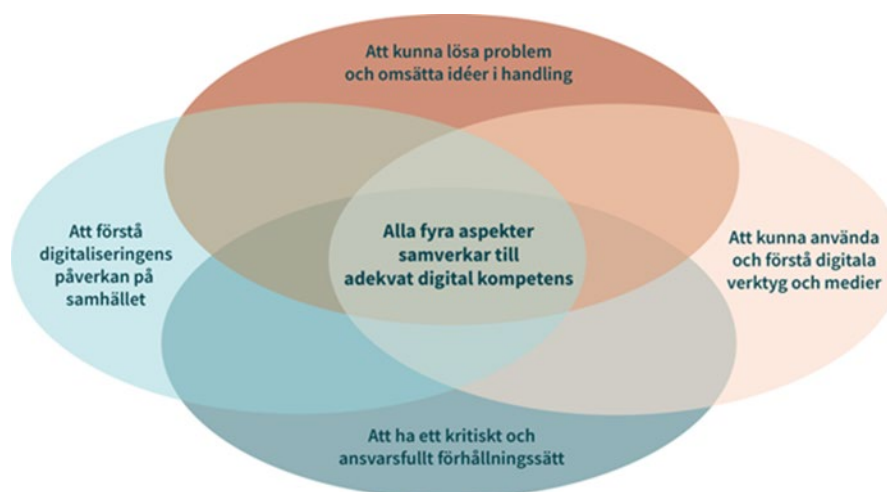
Ämnet svenska som andraspråk har under läsåret lästs av drygt 70 elever. Organisation av undervisningen har sett olika ut, med undervisning av lärare i svenska som andraspråk i olika utsträckning. Eleverna får i vissa fall undervisning i egen undervisningsgrupp, helt eller delvis och i andra fall enbart undervisning inom ramen för klassens undervisning i svenska. Uppdraget att undervisa i Svenska som andraspråk har varit vakant/saknats på flera skolor hela eller delar av läsåret, vilket har inneburit att undervisning och bedömning av elever inte alltid har skett enligt kommunens rutiner.

Digitalisering

Vårt samhälle blir alltmer digitaliserat och det påverkar vår vardag på många olika sätt. Digital kompetens kan ses som en demokratisk fråga och en förutsättning för att kunna delta i studier och arbetsliv. Därför är det viktigt att alla barn och elever, med stigande ålder och mognad,

utvecklar en adekvat digital kompetens.¹

Figur 1 Digital adekvat kompetens för elever enligt Skolverket.

Förskolans arbete med digitalisering innebär att kompetensen hos pedagogerna har utvecklats än mer under året. Den digitala, röda tråden för förskolan har reviderats, vilket innebär att grundskolan kan fortsätta arbeta med den så att verksamheten i Hjo kommun har en röd tråd för digitaliseringen från förskolan till och med åk 9.

Pedagoger i förskoleklass har träffats under läsåret för att få en samsyn av den digitala röda tråden samt arbetat med olika digitala verktyg. De har kommit i gång med den digitala processen och har börjat arbeta med hur de kan arbeta vidare i förskoleklass utifrån från de kunskaper barnen har med sig från förskolan.

Den digitala kompetensen hos lärare i åk 1–9 är i stort sett densamma som läsåret innan. Det har inte varit några stora utvecklingsinsatser på skolorna under läsåret. Pedagogerna har fortsatt använt sig av det de lärde sig under distansundervisningen och har vid behov hört av sig till IT-pedagog för att vidareutveckla det som just den pedagog/arbetsgruppen ansett sig ha nytta av i undervisningen. IKT-gruppen skola har kommit i gång som det är tänkt efter att under några år haft begränsad aktivitet.

Lärplattformen, Vklass, används flitigt på förskolorna, både för dokumentation och information till vårdnadshavare. Användandet av Vklass på skolenheterna varierar och den minsta gemensamma nämnare som är framtagna för Vklass följs inte fullt ut. Vklass använd av skolan för att bland annat få ut information till elever, medarbetare och vårdnadshavare.

Verksamhetens IT-samordnare har deltagit på föräldramöten i Fågelås, Korsberga, Estrid Ericsons skolan och på Guldkroksskolan åk 7–9 och informerat om Vklass. Vid behov har IT-pedagog träffat vårdnadshavare och elever för att visa hjälpmedel som eleven kan använda i skolarbetet för högre måluppfyllelse.

Förskolan reviderade under läsåret sin digitala plan och arbetar enligt den. Förskolans personal har fortsatt som mål att utveckla sin digitala kompetens och får inspiration från workshops,

¹ [Digitalisering i förskolan och skolan – vad och varför? - Skolverket](#)

besök i andra kommuner samt från en inspirerad och väl fungerande IKT-grupp. Rektorer och IKT-pedagogen för förskolan har regelbundna möten där de diskuterar digitalisering vilket bidrar till att föra förskolans arbete framåt.

Förskolan har kommit långt i sin digitalisering men medarbetarna vill öka på sin kunskap så de blir bekväma med verktyg och appar. De behöver få tid för att lära sig tekniken och sedan prova själva för att sedan kunna arbeta med det i barngrupp. Medarbetarna vill utveckla sin pedagogik med att tänka att de digitala verktygen är ett arbetsverktyg som är en hjälp och inspiration och komplement till andra material. Det är viktigt att de digitala verktygen används i utbildningssyfte.

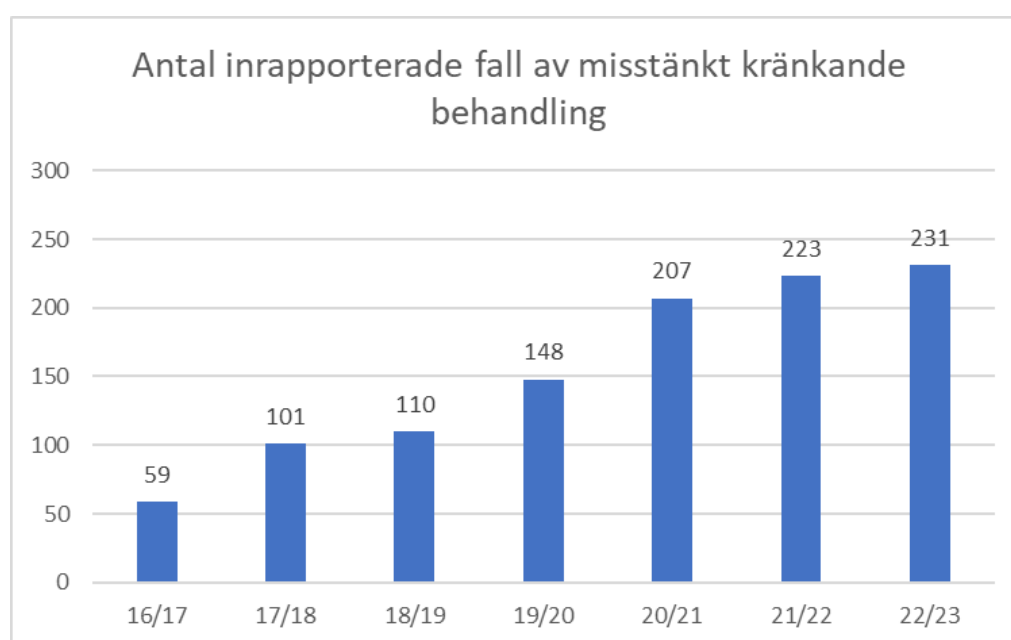
För att uppnå de digitala krav som finns i de nya kursplanerna behöver samtliga pedagoger inom grundskolan få möjlighet till att delta i olika kurser och verksamheten behöver se över de digitala verktyg som finns och vid behov investera i nya.

Kränkande behandling

Skollagens definition av kränkande behandling är ”ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns eller en elevs värdighet”. Både diskriminering och kränkande behandling är förbjudet i förskolor, skolor och andra verksamheter som lyder under skollagen. Skyldigheten att förebygga och åtgärda diskriminering respektive kränkande behandling regleras till stor del i olika lagar: diskrimineringslagen och skollagen.²

Under läsåret 22/23 rapporterades 231st ärenden om misstänkt kränkande behandling in i kommunens dokumentationssystem (att jämföra med 223st tidigare läsår). Av de inrapporterade händelserna bedömdes i den påföljande utredningen att drygt 80% utgjorde en kränkning.

Diagram nedan visar antal inrapporterade fall av misstänkt kränkande behandling inom barn och utbildning läsåren 16/17 till 22/23

² <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/krankande-behandling-mobbning-och-diskriminering>

Formuläret för inrapportering av misstänk kränkande behandling har uppdaterats inför starten av läsåret 22/23. Det nya formuläret belyser tydligare huruvida den misstänkta kränkningen berör någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Andelen registrerade ärenden som har grund i diskrimineringslagen har ökat markant under perioden, jämfört med året innan. Dessa ärenden rör någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Den mest vanligt förekommande typen av rapporterade ärendena rör etnisk tillhörighet.

Sammanställning över typ av ärende:

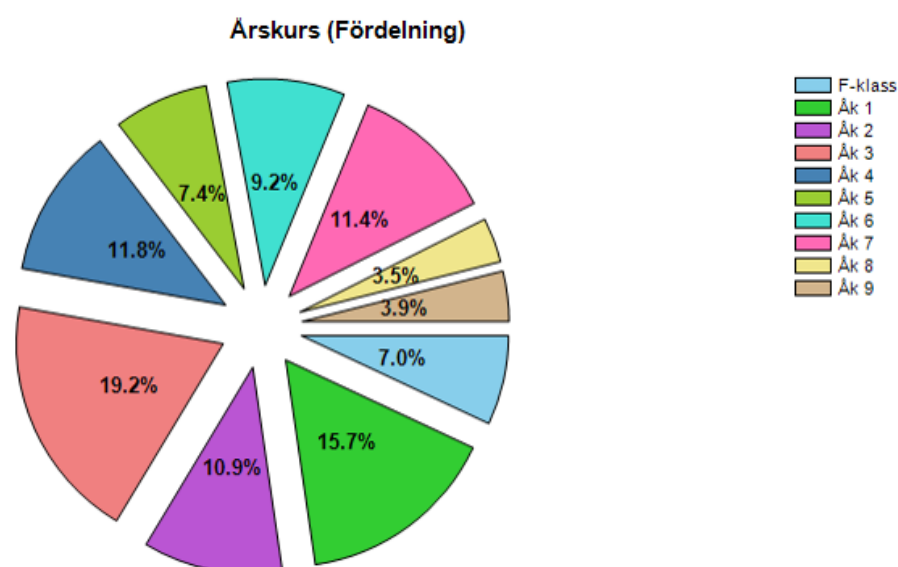
Läsår	20/21	21/22	22/23
Antal totalt	207	223	231
Annan bedömning	85	90	33
Diskriminering	7	3	45
Kränkande behandling	74	108	193
Sexuella trakasserier	3	5	11
Trakasserier	12	23	182

Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiska handlingar som slag, sparkar och knuffar, men kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling kan också förekomma digitalt, till exempel på sociala medier. Bedömningen av vad som är kränkande behandling behöver alltid göras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet³

I 30% av ärendena rapporterade under läsåret 22/23 rör det sig om händelser som sker vid upprepade tillfällen. När det sker vid upprepade tillfällen så kan det tolkas som att det rör sig om mobbning. Andelen är på samma nivå som tidigare läsår.

Antalet rapporterade kränkningar är relativt jämnt fördelade mellan årskurserna, men lägst antal återfinns bland de yngsta och äldsta.

³ <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/krankande-behandling-mobbning-och-diskriminering>

Årskurs	Antal
F-klass	16
Åk 1	36
Åk 2	25
Åk 3	44
Åk 4	27
Åk 5	17
Åk 6	21
Åk 7	26
Åk 8	8
Åk 9	9
Totalt: 229	

De flesta fallen inträffar under raserna men också under lektionstid eller övergångar mellan lektioner. Verksamheterna jobbar med en rad förebyggande insatser runt just raster. Exempel på insatser är konceptet Trivselledare (som under kommande läsårs övergår i Rast-A), rastaktiviteter och rastvärdar med områdesansvar.

Dessutom genomför trygghetsvandringar tillsammans med elever för att identifiera platser både inomhus och utomhus som upplevs otrygga.

Det samlade arbetet med trygghet, arbetsro, elevhälsa och värdegrund är en del i ett förebyggande arbete mot kränkningar. Mer specifik kan även nämnas:

- arbete med nolltoleransveckor, det ger möjlighet att göra en omstart för att sätta en bra kultur.
- elevassistenter som ett extra stöd så att vi på ett bättre sätt kan arbeta med de elever som står för de flesta kränkningarna.
- trygghetsteam vilket utformar insatser som gör att vi förekommer konflikter och händelser.
- samverkan med vårdnadshavare
- strukturer och ramar så som arbetet med lektionsdesign.

Över tid har det varit så att det är fler pojkar som är utsatta för kränkningar och som kränker. Detsamma gäller läsåret 22/23. Andelen flickor som är aktuella är ca 29% vilket är en minimal ökning från året innan då andelen var 26,5%. För att en kränkning skall kunna rapporteras in behöver den uppmärksammas. Antingen genom att personal ser och uppmärksammar vad som händer eller att någon berättar. Det är lättare att fånga de händelser som är mest uppenbara. De subtila som exempelvis utfrysning är svårare.

Plan för arbete för arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Årligen upprättar varje skolenhet en plan för arbete mot diskriminering och kränkande behandling utifrån enhetens behov. Alla barn och elever har rätt att lära och utvecklas i en trygg miljö och att bli bemötta med respekt. Därför är det viktigt att arbeta förebyggande mot kränkande behandling. Varje verksamhet ska fortsatt arbeta målinriktat mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever. Varje förskola, skola och annan skolverksamhet ska fortsatt genomföra åtgärder för att förhindra diskriminering och kränkande behandling och varje år ska respektive verksamhet upprätta en plan för att förebygga risken att barn och elever blir utsatta för diskriminering och kränkningar. Arbetet har genomförts i fem steg; kartlägga risker, analysera eventuella risker, upprätta mål och åtgärder, upprätta en plan samt följa upp och utvärdera planen. Under läsåret har en gemensam mall tagits fram för barn och utbildning för att säkerställa ett likvärdigt arbete.

Vuxenutbildningen och introduktionsprogrammen

Lärcentrum i Hjo kommun består av anpassad utbildning på grundläggande nivå respektive på gymnasial nivå, grundläggande kurser vuxenutbildning, gymnasiala kurser vuxenutbildningen, svenska för invandrare samt introduktionsprogrammen individuellt alternativ och språkintröduktion. Introduktionsprogrammen finns för elever som inte kommit in på gymnasieskolans nationella program. Introduktionsprogrammen ska ge obehöriga elever möjlighet att komma in på ett nationellt program eller leda till att de kan få ett arbete. Hjoelever kan även söka introduktionsprogram programinriktat val och yrkesintroduktion i andra kommuner inom Skaraborg.

Verksamheten är belägen i centrala Hjo och har under läsåret bedrivit när-, fjärr- och distansundervisning med god lärartäthet och goda förutsättningar för studerande att lyckas. Medarbetarna uppgår till 20 personer och elevantalet varierar över året med ett totalantal på cirka 250 elever.

Samtliga lärare är legitimerade och verksamheten bygger på flexibilitet utifrån de studerandes olika behov. Enheten är relativt liten och personalen undervisar i flera av utbildningarna, vilket ställer höga krav på kompetens, flexibilitet och helhetssyn.

Lärcentrum är ett samarbete som verksamheten bedrivit sedan våren 2019 i tätt samarbete med Tibro, Karlsborg, Skövde och Skara, där olika utbildningsformer möts och där digitalisering och distansstudier utgör en viktig del av verksamheten liksom att utveckla det resfria lärandet.

Under året har 150 vägledningssamtal genomförts, något färre än föregående år. En anledning är att Studie- och yrkesvägledare för Lärcentrum avslutade sin anställning i mars och ny började först i maj. Samtalen har fortsatt bedrivits på plats eller digitalt genom Teams eller telefon, vilket har fungerat väl. Marknadsföring av verksamhetens digitala bokningssystem har slagit väl ut och nyttjas frekvent av både kommuninvånare och elever.

Samverkan med näringsliv och AME är viktigt. För att framtida elever ska få saklig och aktuell

information av god kvalitet, vilket är viktigt för att kunna göra väl underbyggda val, så behöver elever och kommuninvånare ges möjlighet till en bred inblick i olika yrken på arbetsmarknaden och vägen dit. Studie- och yrkesvägledare har visat på olika vägar till anställningsbarhet och arbetsliv för elever som i nuläget inte har möjlighet via den reguljära skolvägen nå detta. I de samtal studie- och yrkesvägledaren har genomfört, har det varit viktigt att kommuninvånare/elev ska få kännedom om arbetslivets och arbetsmarknadens villkor och behov samt har kännedom om möjligheter till vidare utbildning, praktik och arbete i Sverige och andra länder. Att informera eleven så denne blir medveten om att alla yrkesområden förändras i takt med teknisk utveckling, förändringar i samhälls- och arbetsliv samt ökad internationell samverkan och därmed förstår behovet av personlig utveckling i yrket. Mer uppsökande verksamhet är mål för kommande läsår, så att kommunens invånare är medvetna om vilka utbildningsmöjligheter som erbjuds, både inom vår verksamhet och hos andra utbildningsanordnare på gymnasial- och eftergymnasial nivå.

Kommunalt aktivitetsansvar (KAA)

KAA har under året haft bra kontroll på de ungdomar som omfattas av kommunalt aktivitetsansvar. Arbetet har bland annat bestått av stående mötesplatser med AME där det har varit en samverkan kring ungdomarna som erbjudits praktik, vägledningssamtal, motiverande samtal eller studier. Det sistnämnda är sällan ett alternativ då de ungdomarna ofta är skoltrötta och vill hellre prova något annat. Där har KAA med jämna mellanrum skickat sms eller ringt för att få uppdatering på bland annat måendet och försökt att boka ett möte för att arbeta fram en plan framåt. KAA har också fört dialog med de olika gymnasieskolorna i syfte att så snabbt som möjligt fånga upp de ungdomar som är i riskzon att göra ett avhopp. Det har varit bra väg att gå då alla samlats och diskuterat vägar framåt och vilka alternativ som finns. Blanketten om återrapportering som gymnasieskolorna använder för att informera hemkommunen om någon elev inte följer studieplanen eller börjar få frånvaro har varit till stor hjälp, då kan kontakt tas tidigt. KAA har arbetat efter handlingsplanen och kopplat den mot näringsliv, folkhögskola och kommunens egna verksamheter för att kunna erbjuda ungdomarna hållbara lösningar. Praktikpengen på 1250 kr har varit ett bra ekonomiskt hjälpmedel för att locka ungdomarna att prova på en praktik, för att få en fot in och pröva på arbetslivet.

Antalet ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret har varit 31 under året (34 föregående år). I inrapporteringen ingår också de ungdomar som har gått ut gymnasiet med studiebevis.

Ekonomisk utveckling läsåret 2022/2023

Vanligtvis rapporteras resultat för verksamheten helårsvis, men i det systematiska kvalitetsarbetet rapporteras resultatet läsårsvis, varpå dessa siffror inte stämmer överens med siffrorna i bokslutet 2022. Resultatet för 2022 hamnade på ett underskott om 2,9 mnkr. För 2023 har delårsrapporten avrapporterats i början av oktober och den visar på en helårsprognos för 2023 på ett underskott om 5,3 mnkr.

Generellt är de ekonomiska utmaningarna 2023 samma som de vi avrapporterade för 2022. Barn och utbildning gemensamt uppvisare ett överskott. Detta till följd av vidtagna åtgärder för att mildra det prognostiserade underskottet. Bland annat har kompetensutveckling samt delar av verksamhetsanslagen lagts i en centralpott under skolchefen. Beslut om fördelning har skett på rektorsgruppen utifrån likvärdighet, kollegialt lärande, värdegrund samt betyg och

bedömning. En sambedömning har gjorts utifrån verksamheternas behov, vilket har skapat en likvärdighet i verksamheten samt större möjlighet till restriktivitet.

Prognosen för barnomsorgen pekar på ett underskott, vilket förklaras av överdrag på personalkostnadssidan till följd av barn i behov av särskilt stöd, ökad sjukfrånvaro bland medarbetarna samt kostnader för sommarförskola. Fritidsverksamheten på kommunens småskolenheter klarar inte att täcka schemalagda tider med dagens tilldelning och att samordningsmöjligheter med övriga skolor försvåras på grund av avstånd mellan enheterna.

Antalet elever i behov av särskilt- och extraordinärt stöd är verksamhetens största utmaning. Behovet ökade under läsåret 22/23. Anmärkningsvärt är ökningen av elever med diabetes samt att fler barn i förskolan behöver tidiga insatser. Verksamheten har fortsatt arbetat utifrån framtagna åtgärdsplan gällande bedömning av insatser av till elever i behov av extraordinärt stöd. Kartläggning tydliggör behovet av insatser och samordning av resurser sker i stor utsträckning. Inför läsåret 23/24 har verksamheten startat upp Lilla Hammarskolan, en verksamhet som riktar sig till barn och elever med extraordinära behov.

Verksamheten har läsåret 22/23 fler interkommunala barn och elever. Det handlar om barn och elever som är folkbokförda i Hjo kommun, men som valt förskola eller skolgång hos annan huvudman. Hjo kommun är då skyldiga att betala elevpeng för dessa till annan huvudman.

Kostnaderna för modersmålsundervisning och studiehandledning visar ett underskott till följd av fler elever med rätt till modersmålsundervisning samt fler nationaliteter och språk bland eleverna.

Gymnasie- och vuxenutbildningen håller tilldelad ram, däremot ser vi att fler Hjo ungdomar väljer yrkesprogram i högre utsträckning, vilket är generellt dyrare program. Vuxenutbildningen arbetar aktivt med att erbjuda kurser/program på plats här i Hjo, istället för att köpa utbildningsplatser. Under läsåret 22/23 har två nya kombinationsutbildningar startat i Hjo med deltagare även från kringkommunerna.

Även Hjo kommun känner alltmer av den lärarbrist som råder i riket. Bristen på legitimerade lärare driver upp lönekostnaderna och idag får verksamheten betala högre löner för nyrekryteringar.

Sammanfattningsvis kan konstateras att verksamheten har ett litet ekonomiskt handlingsutrymme, vilket blir sårbart vid plötsliga och ökade kostnader.

Nyckeltal (Kolada)	Utfall 2020 Hjo	Utfall 2020 riket	Utfall 2021 Hjo	Utfall 2021 riket	Utfall 2022 Hjo	Utfall 2022 riket
Nettokostnad förskola, kr/inskrivet barn	138 139 kr	136 235 kr	145 905 kr	141 055 kr	140 000 kr	146 290 kr
Nettokostnadsavvikelse i % förskola inkl. öppen förskola	0,5%	-	2,3%	-	-4,8%	-
Kostnad för ett inskrivet barn på fritidshem	43 972 kr	41 066 kr	47 175 kr	42 458 kr	49 430 kr	43 578 kr
Nettokostnadsavvikelse i % fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet	+13,9%	-	16,7%	-	20,6%	-
Kostnad för elev i förskoleklass	81 589 kr	66 515 kr	91 057 kr	66 745 kr	86 854 kr	69 241 kr

Kostnad för elev i grundskolan	124 902 kr	113 420 kr	125 838 kr	122 017 kr	139 778 kr	126 721 kr
Nettokostnadsavvikelse i % grundskola inkl. förskoleklass	+12,2%	-	+9,8%	-	+19,2%	-
Kostnad för elev i gymnasieskola, jmf riket	130 089 kr	126 404 kr	131 662 kr	128 209 kr	137 618 kr	131 930 kr
Kostnad för helårsstuderande Komvux, riket	70 545 kr	53 963 kr	75 730 kr	55 175 kr	76 000 kr	62 606 kr
Nettokostnad musik- och kulturskola, kr/inv.	259 kr	265 kr	347 kr	273 kr	332 kr	277 kr
Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen (%)						
-Förskola	59,0%	42,5%	60,8%	42,4%	55,4%	42,2%
-Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1–9, kommunala skolor, andel (%)	77,5%	72,2%	75,3%	72,0%	74,6%	71,8%
-Fritidshem	53,7%	37,0%	52,0%	36,5%	53,0%	35,0%
<i>*Uppgifter gällande nettokostnadsavvikelser rapporteras ej för riket i Kolada 2020-2022</i>						

Källa: Kolada